

Utbildningsinspektion i Diseröds skola, grundskola F-6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	2
Bedömning av verksamheten	3
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Diseröds skola den 1–2 mars 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Diseröds skola, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Diseröds skola intervjuades rektorn, biträdande rektorn, lärare, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i förskoleklass och samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Diseröds skola	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	160
Förskoleklass	43
Grundskola	259

Diseröds skola hör till delområdet Västra Tullen. Skolan är belägen i ett litet samhälle utanför Kungälv's centralort. Upptagningsområdet är i hög utsträckning landsbygd i kommunens nordöstra del. Ett flertal elever är beroende av skolskjuts för att komma till skolan.

Skolans elever och lärare arbetar i arbetslag. Klasserna är åldershomogena. I arbetslagen ingår dock minst två årskurser. I samma lokaler som skolan finns också fritidshem, fritidsklubb och förskoleklass.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Diseröds skola och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Diseröds skola utvecklar kunskaper enligt de nationella målen i ämnena svenska, engelska och matematik. Eleverna är trygga och utvecklar demokratiska värderingar. Skolan arbetar på ett förbättringsfullt sätt med att förbereda eleverna på det mångkulturella och globaliserade samhället.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förbättra sitt arbete med att följa upp och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Kvalitetsredovisningen bör utvecklas så att den blir ett tydligt redskap för skolutvecklingsarbetet.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2 samt de nationella kursplanerna.

Kunskapsresultat

I Diserödsskolans kvalitetsredovisning för 2005 redovisas måluppfyllelsen i årskurs 5 i svenska, engelska och matematik. Av denna redovisning kan utläsas att mer än 90 procent av eleverna nått målen 2002–2004. Vårterminen 2005 var dock andelen som nådde målen i engelska lite lägre, 81 procent.

Personalen analyserar resultaten och tar fram åtgärder för att förbättra resultaten. En del insatser är individuella och dokumenteras i åtgärdsprogram. Andra

åtgärder riktar sig mot undervisningen, till exempel har de något försämrade resultaten i engelska föranlett kompetensutvecklingsinsatser.

Inspektörerna tar däremot inte del av någon samlad kunskapsuppföljning i relation till nationella mål att uppnå avseende övriga ämnen. Inspektörerna kan därför inte bedöma måluppfyllelsen i dessa ämnen.

Normer och värden

Det råder en trevlig stämning på skolan vid inspektionsbesöket. Elever som inspektörerna möter är glada, öppna och hjälpsamma. Såväl personal som elever tycks vara stolta över sin verksamhet och sitt arbete. I klasserna möts inspektörerna av en lugn och trygg atmosfär.

Eleverna arbetar ofta självständigt, och tar ansvar för sina arbetsuppgifter.

Inspektörerna bedömer att eleverna i stort omfattar den värdegrund skolan vilar på.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Arbetet för att motverka kränkande behandling är strukturerat. På skolan finns ett handlingsprogram mot kränkande behandling som tar upp flera aspekter på kränkningar. Eleverna är, som beskrivits ovan, trygga och det råder en god ton på skolan. Inspektörerna bedömer att skolan har ett väl fungerande arbete kring den värdegrund som skolan vilar på. Dock vill inspektörerna uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 kommer att råda ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

På skolan pågår ett arbete för att på sikt motverka främlingsfientlighet. Skolan har till exempel sex vänskolor i Tanzania och också visst utbyte med Vitryssland. Dessutom deltar skolan tillsammans med skolor i Spanien, Turkiet och Österrike i ett Comenius skolutvecklingsprojekt som syftar till att utveckla skolornas arbete med social kompetens. Det internationella arbetet syftar till att utveckla barnens kunskaper om andra kulturer för att därigenom få perspektiv på den egna kulturen. Skolan vill också skapa en ökad respekt för andra människor och kulturer samt lägga grunden för ett internationellt engagemang.

Skolan samverkar också med en annan av kommunens skolor för elever i samma ålder, Vikingaskolan, där andelen elever med utländsk bakgrund är stort. Detta för att eleverna skall ha mött barn med utländsk bakgrund innan de börjar i den 7–9 skola som hör till skolområdet, Thorildsskolan. På denna skola finns en större andel elever med utländsk bakgrund. Inspektörerna bedömer att skolan tar goda initiativ för att söka motverka att eleverna framledes dras med i främlingsfientliga grupperingar.

Vikarier och andra som vistas tillfälligt på skolan ombeds att skriva ner sina iakttagelser av stämningen på skolan. Detta för att motverka att personalen blir hemmablind och inte upptäcker eventuella problem i elevgrupperna.

Det finns en omfattande plan för hur arbetet med elevinflytande skall byggas upp. Vid inspektörernas samtal med lärare framkommer det att lärarna inte känner igen den. Rektorn bekräftar att den ännu inte är förankrad som ett levande dokument i verksamheten. Däremot pågår en hel del arbete för att ge eleverna inflytande, till exempel genom att eleverna är delaktiga när innehåll och arbetsformer i teman planeras. Vid samtal med elever och lärare framkommer det att eleverna görs medvetna om vilka mål som finns för arbetet i skolan. Eleverna är delaktiga när individuella mål och mål för arbetet i klassen skall fastställas. Inspektörerna bedömer att eleverna har inflytande över arbetet i klassen och sitt eget lärande.

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Ett av arbetslagen kallas Studion. Detta arbetslag består av två specialpedagoger, speciallärare, grundskolelärare, skolsköterska, kurator, slöjdlärare, idrottslärare och en så kallad elevcoach. Detta teams kompetenser gör att övergångarna inom skolan underlättas. Studion kom till för att öka kvaliteten på arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Tidigare fanns det flera utbildade assistenter anställda, dessa har nu ersatts av utbildade pedagoger. Personalen i Studion arbetar med handledning, organisationsutveckling, skolutveckling samt enskilt med vissa elever. Arbetet är inriktat på att vara förebyggande.

Studios insatser varierar från specialpedagogisk handledning, direkt arbete med elever i behov av stöd och arbete med gruppdynamik. Insatserna visar på stor kreativitet och god inlevelseförmåga i vad de enskilda eleverna kan behöva. Stödet utgår från elevernas behov och söker sin utgångspunkt i elevens starka sidor. Arbetet med elever i behov av särskilt stöd präglas av en helhetssyn på elevers lärande och en flexibilitet. Inspektörerna bedömer att skolan har väl utarbetade rutiner för att anpassa undervisningen till elevers olika behov.

Utvärdering och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling

Inspektörerna bedömer att arbetet med att utvärdera elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, engelska och matematik är väl utvecklat. Som tidigare nämnts i denna rapport görs bedömningar av elevernas kunskapsutveckling i andra ämnen än svenska, engelska och matematik i relation till målen i kursplanerna i ringa omfattning. Uppföljning och dokumentation av elevernas kunskapsutveckling är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödinsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som skall ges under utvecklingssamtalet. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på uppföljning av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklings-

samtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sitt arbete med uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Kvalitetsarbetet

På skolan tar rektorer och personal fram fokusområden som prioriteras i kommande års uppföljningar. Fokusområden väljs utifrån tidigare års kvalitetsredovisning och andra analyser av verksamheten.

Varje arbetslag skriver årligen en kvalitetsredovisning där utvärderingar och åtgärder för dels fokusområdena, dels egna prioriterade mål redovisas. Detta kvalitetsarbete som sker parallellt med den kommunalt framtagna mallen för kvalitetsredovisningar har enligt rektorn stor betydelse för den lokala skolutvecklingen. Den kvalitetsredovisning som tas fram för hela skolan bygger inte på detta kvalitetsarbete. I hög utsträckning redovisas där områden som har beslutats på kommunal nivå. Rektorn uppger att skolan i december får reda på att en särskild fråga skulle ha prioriterats under det år som gått. Detta innebär enligt rektorn att förvaltningen ber skolan i efterhand fokusera på något i kvalitetsredovisningen som skolan inte känt till skulle betonas i verksamheten under det år som skall kvalitetsredovisas. Rektorn uppger vidare att den kvalitetsredovisning skolan gör i enlighet med kommunala direktiv saknar betydelse för den lokala skolutvecklingen. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen bör utvecklas så att den blir ett tydligt redskap för skolutvecklingsarbetet. Dessutom vill inspektörerna påpeka vikten av att personal, elever och vårdnadshavare görs delaktiga vid framtagande av kvalitetsredovisningen på det sätt som förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. föreskriver.

Ledning och intern kommunikation

Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor. De upplevs av såväl lärare som elever som förtrogna med den dagliga verksamheten. Rektorn uppger att de är förtrogna med verksamheten tack vare en bra organisation och att arbetslagen fungerar väl.

Ansvarfördelningen mellan rektorn och biträdande rektor är tydlig. Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med det dagliga arbetet och verkar för skolans utveckling.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Alla lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. De flesta har 1-7 lärarutbildning. Alla samverkar i arbetslag och har tillsammans behörighet i alla ämnen. Skolledarna har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet. Den ena genomgår rektorsutbildningen den andra skall snart börja.

Kompetensutvecklingen styrs av behov i verksamheten och hos personalen. Arbetslagen styr innehållet och prioriteringarna till stor del själva.

Inspektörerna bedömer att personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning ger eleverna förutsättningar för att nå målen i utbildningen.

Datum	Ort
2006-12-19	Göteborg

Anna Wide
Helen Svelid